

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДРОГОВИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

ПОГОДЖЕНО

на засіданні вченої ради
факультету української та іноземної
філології
протокол № 4 від 18 квітня 2024 р.

Голова вченої ради М. Мацків Петро МАЦЬКІВ

Схвалено на засіданні

кафедри української мови
протокол № 4 від 18 квітня 2024 р.

Завідувач кафедри В. Котович Віра КОТОВИЧ

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні приймальної комісії
протокол № 4 від 19 квітня 2024 р.
Голова приймальної комісії

Ректор В. Бодак Валентина БОДАК

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
«ПРЕЗЕНТАЦІЯ ДОСЛІДНИЦЬКИХ ПРОПОЗИЦІЙ ЧИ
ДОСЯГНЕНЬ»

для вступу на навчання для здобуття ступеня **доктора філософії**
за спеціальністю **035 ФІЛОЛОГІЯ (Українська мова)**
на основі ступеня магістра або освітньо-кваліфікаційного рівня
спеціаліста

Дрогобич, 2024

I. Загальні положення

Програму вступного випробування «Презентація дослідницьких пропозицій чи досягнень для вступу на навчання для здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 035 Філологія (Українська мова) на основі ступеня магістра або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста» розроблено згідно з Положенням про порядок оформлення та оцінювання презентації дослідницьких пропозицій чи досягнень з обраної спеціальності у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка, випрацьованого відповідно до Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) і затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 р. № 502).

Презентація дослідницьких пропозицій чи досягнень зі спеціальності 035 Філологія (Українська мова) (далі – Презентація) – це наукова доповідь вступника до аспірантури, у якій стисло викладено наукові ідеї, засвідчено розуміння етапів, змісту і перспектив дослідження вибраної наукової проблеми і яку супроводжує підготовлена електронна презентація.

Мета випробування – установити рівень володіння необхідними теоретичними і практичними знаннями з української мови загалом і з вибраної наукової проблеми зокрема; виявити вміння абітурієнта сформулювати та обґрунтувати засади й ідеї майбутньої дисертації; визначити ступінь володіння технікою наукового пізнання того чи того лінгвістичного явища або факту; простежити здатність вступника самостійно розв'язувати дослідницькі завдання; аналізувати напрями, підходи, аспекти їх вивчення, висловлювати щодо цього своє бачення тощо.

Супроводжувана електронна Презентація повинна містити інформацію щодо обґрунтування теми майбутнього дослідження, її актуальності, сформульованих ідей та гіпотез, стану випрацювання наукової проблеми як в українській, так і закордонній лінгвістиці, можливих шляхів розв'язання поставлених завдань, а також щодо наукового доробку вступника.

Випробування спрямоване на оцінювання актуальності наукових інтересів майбутніх науковців у галузі лінгвоукраїністики, дотримання в межах доповіді та презентації правил і норм академічного дискурсу, навичок самостійного наукового мислення і послідовного викладу професійно орієнтованих думок, володіння відповідним терміним апаратом.

Презентація дослідницьких пропозицій як форма вступного випробування передбачає наявність в абітурієнта спеціалізованих знань у галузі лінгвістики й націлена на визначення рівня усвідомленості, сформованості, актуальності наукових інтересів, базової обізнаності абітурієнта щодо теоретико-методологічних основ та перспективних напрямків розгортання вибраної теми. Обов'язковим є знання абітурієнтом

ключових дефініцій і методів, покликання на праці відомих дослідників з порушеної проблематики, а також усвідомлення актуальності та теоретико-прикладної значущості пропонованої теми дослідження.

Тривалість Презентації дослідницької пропозиції становить до 15 хвилин. Матеріал викладають українською мовою. Роздрукований варіант виступу та електронної Презентації зберігається в особовій справі вступника до аспірантури.

II. Практичні рекомендації щодо оформлення Презентації

Для проведення успішної Презентації необхідно підготувати виступ та оформити слайди. Слайди повинні відображати актуальні для наукової роботи явища й процеси, методи проведення запланованого дослідження, його актуальність, ступінь вивчення окресленої наукової проблеми тощо. Текст виступу та роздруковані слайди долучають до особової справи вступника.

У процесі підготовки Презентації рекомендовано використовувати фрагменти документів Word, електронних таблиць і діаграм Excel тощо. На кожен слайд має бути виведена основна інформація. Тривалість демонстрації слайдів повинна корелювати з виступом абітурієнта та відображати (удокладнювати, доповнювати, ілюструвати) його. Виступ повинен бути концептуальним, з актуалізацією теоретичних та прикладних аспектів майбутньої наукової праці.

Презентація відбувається у формі співбесіди на засіданні предметної екзаменаційної комісії (у день вступного іспиту з фаху).

Перший слайд має містити основну інформацію про вступника, вибрану ним спеціальність та спеціалізацію (за необхідності).

Наступні слайди Презентації – це обґрунтування теми майбутньої дисертації, її актуальність; ідея та гіпотеза; стан вивченості питання, зокрема в українській та закордонній лінгвістиці; наукова новизна; методологічний інструментарій; можливі способи розв'язання окреслених завдань; науковий доробок вступника (статті, розділи монографій та ін.). У них абітурієнт з оперттям на новітні досягнення мовознавства повинен не тільки виявити рівень сформованості системних знань і уявлень у межах вибраної теми, а й продемонструвати загальні знання з фаху, необхідні для системного, комплексного, цілісного, ґрунтового аналізу висвітлюваних питань, які засвідчать готовність виконати таке дослідження.

Останній слайд повинен відображати традиційні етикетні формули (дякую за увагу, доповідь завершено тощо).

У Презентації важливо в загальних рисах засвідчити власне бачення розв'язання проблеми (чи комплексу наукових проблем) та намітити шляхи досягнення цього.

До Презентації долучають також список наукових праць вступника (за наявності).

На слайдах Презентації не подають увесь текст, який виголошує доповідач. Текст на слайді повинен містити тільки ключові фрази, слова, які абітурієнт розвиває й усно коментує.

Презентацію рекомендовано виконувати із застосуванням єдиного для всіх слайдів шаблону оформлення. Дизайн має бути простим і лаконічним. Необхідно використовувати максимальний простір екрану (слайда).

Не рекомендовано використовувати ефекти автоматичної зміни слайдів. Достатньо простого перемикання слайдів відповідними клавішами або маніпулятором.

III. Критерії оцінювання Презентації

Презентацію дослідницької пропозиції вступників за спеціальністю 035 Філологія (Українська мова) оцінюють члени предметної комісії за критеріями наукової новизни, обґрунтованості, актуальності, проблемності на основі аналізу доповіді та науковості і якості її репрезентування.

Презентацію вступника оцінюють за 200-бальною шкалою.

Результати іспиту аналізує предметна екзаменаційна комісія методом експертної оцінки й колегіального прийняття рішення.

Відповідаючи на питання, вступник повинен демонструвати вміння зрозуміло й переконливо висвітлювати сутність питання, чітко, логічно, грамотно й стилістично виражено формулювати думки, належно систематизувати матеріал з виокремленням основного і другорядного, ґрунтовно аналізувати ті чи ті концепції, аспекти, актуальні для порушеної наукової проблеми, скрупульозно простежувати причиново-наслідкові зв'язки в межах тих чи тих мовних явищ, ілюструвати сказане відповідними прикладами, аргументовано узагальнювати зроблене.

Кількість балів за виступ із презентацією дослідницької пропозиції розподіляють таким чином:

Критерій оцінювання	Оцінка
Актуальність і новизна вибраної теми дослідження	20 балів
Повнота, логічність і послідовність обґрунтування теми та її актуальності	20 балів
Самостійність доповіді і презентації та їх відповідність темі	20 балів
Цілісність уявлення про розгляд передбачуваних дослідженням лінгвістичних явищ, процесів тощо та про методи проведення планованого дослідження	30 балів
Рівень базових та спеціалізованих знань у межах планованої теми	20 балів

Критичність, системність, самостійність мислення, здатність до наукових узагальнень	20 балів
Аргументованість висновків, вміння відрізняти основне від другорядного	20 балів
Теоретична та/або прикладна цінність планованого лінгвістичного дослідження	20 балів
Грамотність, риторична та стилістична коректність виступу (доповіді) та слайдів	30 балів
Усього	200 балів

Голова предметної комісії

Оксана КУШЛИК